

ZAKON O ŽIVOTNOM PARTNERSTVU LICA ISTOG POLA

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuje se zaključenje i prestanak životnog partnerstva lica istog pola (u daljem tekstu: partnerstvo), vođenje registra partnerstava, prava i dužnosti lica koja su zaključila partnerstvo.

Partnerstvo

Član 2

Partnerstvo je zakonom uređena zajednica života dva lica istog pola (u daljem tekstu: partneri) zaključena pred nadležnim organom, u skladu sa ovim zakonom.

Načelo ravnopravnosti

Član 3

Partnerstvo se zasniva na načelima ravnopravnosti, uzajamnog poštovanja, međusobnog pomaganja i uvažavanja partnera.

Zaštita od nasilja

Član 4

Zabranjen je svaki oblik nasilja u zajednici života partnera.

Prevenција, sankcionisanje i suzbijanje svih vrsta nasilja u zajednici života partnera, sprovodi se u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita od nasilja u porodici.

Zabrana diskriminacije

Član 5

Zabranjena je svaka diskriminacija po osnovu partnerstva.

Zabrana i zaštita od diskriminacije, kao i promocija jednakosti partnera ostvaruje se u skladu sa posebnim zakonom.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 6

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

II. ZAKLJUČENJE I PRESTANAK PARTNERSTVA

Saglasnost volja

Član 7

Partnerstvo se zaključuje saglasnošću volja dva lica istog pola datih pred nadležnim organom, u skladu sa ovim zakonom.

Partnerstvo ne može zaključiti lice čija volja nije slobodna.

Zabrana u pogledu godina života

Član 8

Partnerstvo ne može zaključiti lice koje nije navršilo 18 godina života.

Zabrana u pogledu postojanja ranije zaključenog partnerstva ili braka

Član 9

Lice ne može zaključiti partnerstvo dok mu ranije zaključeno partnerstvo ili brak ne prestane.

Zabrana u pogledu nesposobnosti za rasuđivanje

Član 10

Salicem koje nije sposobno za rasuđivanje ne može se zaključiti partnerstvo.

Srodstvo kao smetnja za zaključenje partnerstva

Član 11

Partnerstvo ne mogu zaključiti među sobom krvni srodnici u pravoj liniji, kao ni rođena braća ili rođene sestre, braća ili sestre po ocu ili majci, stric i sinovac, ujak i sestrić, tetka i bratanična, tetka i sestričina, ni djeca rođene braće i sestara i djeca braće i sestara po ocu ili majci.

Srodstvo zasnovano usvojenjem predstavlja smetnju za zaključenje partnerstva na isti način kao i krvno srodstvo.

Prijava namjere za zaključenje partnerstva

Član 12

Lica koja namjeravaju da stupe u partnerstvo podnose prijavu za zaključenje partnerstva organu lokalne uprave nadležnom za vođenje registra partnerstava.

Uz prijavu, lica iz stava 1 ovog člana podnose izvod iz matičnog registra rođenih za svakog od njih, a kad je to potrebno, i druge isprave.

Provjera ispunjenosti uslova za zaključenje partnerstva

Član 13

Na osnovu izjava lica koja žele da stupe u partnerstvo, priloženih isprava, a po potrebi i na drugi način, službenik organa lokalne uprave nadležnog za vođenje registra partnerstava (u daljem tekstu: matičar) utvrdiće da li su ispunjeni uslovi za zaključenje partnerstva.

Ako utvrdi da nijesu ispunjeni uslovi za zaključenje partnerstva propisani ovim zakonom, matičar će usmeno saopštiti podnosiocima prijave da ne mogu zaključiti partnerstvo i, u roku od tri dana od tog saopštenja, donijeti rješenje o odbijanju prijave za zaključenje partnerstva.

Protiv rješenja iz stava 2 ovog člana podnosioci prijave mogu izjaviti žalbu glavnom administratoru, u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

Glavni administrator je dužan je da odluči po žalbi u roku od pet dana od dana prijema žalbe.

Datum i čas zaključenja partnerstva

Član 14

Datum i čas zaključenja partnerstva određuje matičar u sporazumu sa licima koja žele da zaključe partnerstvo.

Povlačenje prijave za zaključenje partnerstva

Član 15

Ako se jedan ili oba partnera koji su podnijeli prijavu za zaključenje partnerstva ne pojave u dogovoreno vrijeme, a izostanak ne opravdaju, smatraće se da je prijava povučena.

Čin zaključenja partnerstva

Član 16

Partnerstvo se zaključuje pred matičarem, na svečan način, u službenoj prostoriji prigodno uređenoj za tu namjenu.

Izuzetno, matičar može dozvoliti da se partnerstvo zaključi i na nekom drugom prikladnom mjestu, ako to partneri zahtijevaju i za to navedu opravdane razloge.

Zaključenju partnerstva prisustvuju oba buduća partnera, odbornik skupštine opštine koga skupština odredi, dva svjedoka i matičar.

Swjedok prilikom zaključenja partnerstva može biti svako poslovno sposobno lice.

Postupak zaključenja partnerstva

Član 17

Zaključenje partnerstva počinje utvrđivanjem identiteta budućih partnera.

Matičar provjerava da li su zaključenju partnerstva pristupili podnosioci prijave i da li su ispunjeni zakonom propisani uslovi za punovažnost njihovog partnerstva.

Kad utvrdi da su ispunjeni uslovi za zaključenje partnerstva i da nema prigovora, matičar će upoznati buduće partnere sa odredbama ovog zakona o njihovim pravima i dužnostima.

Matičar će pitati buduće partnere pojedinačno da li pristaju da međusobno zaključe partnerstvo.

Prilikom zaključenja partnerstva partneri mogu da se sporazumiju da:

- 1) svaki zadrži svoje prezime;
- 2) kao zajedničko prezime uzmu prezime jednog od njih;
- 3) kao zajedničko prezime uzmu oba njihova prezimena;
- 4) samo jedan od njih svom prezimenu doda i prezime drugog partnera.

U slučaju iz stava 5 tačka 3 ovog člana, partneri će odlučiti koje će se prezime upotrebljavati na prvom mjestu.

Poslije datih saglasnih izjava o zaključenju partnerstva, matičar proglašava da je partnerstvo zaključeno.

Upis zaključenog partnerstva

Član 18

Zaključeno partnerstvo matičar upisuje u registar partnerstava koji se vodi u opštini u kojoj je partnerstvo zaključeno, istog dana kad je partnerstvo zaključeno.

Prilikom zaključenja partnerstva u registar partnerstava potpisuju se partneri, svjedoci i matičar.

Odmah po zaključenju partnerstva, partnerima se izdaje izvod iz registra partnerstava.

Prestanak partnerstva

Član 19

Partnerstvo prestaje smrću partnera, proglašenjem nestalog partnera umrlim, poništenjem i raskidom.

Ako je partner proglašen umrlim, partnerstvo prestaje danom koji je po pravosnažnoj odluci suda utvrđen kao dan njegove smrti.

Partnerstvo prestaje poništenjem i raskidom kad odluka suda o poništenju, odnosno raskidu partnerstva postane pravosnažna.

Ništavost partnerstva zbog mana volje

Član 20

Ništavo je partnerstvo, ako izjave volje partnera nijesu bile slobodne, potvrdne ili ako partnerstvo nije zaključeno pred nadležnim organom.

Ništavost partnerstva zbog braka ili drugog partnerstva

Član 21

Ništavo je partnerstvo koje je zaključeno za vrijeme trajanja ranije zaključenog braka, odnosno partnerstva jednog od partnera.

Ako partneri iznesu u postupku za poništenje da ranije partnerstvo ili brak nije punovažan, prethodno će se odlučiti punovažnosti ranije zaključenog partnerstva ili braka i, ako to partnerstvo ili brak bude poništen, njihovo se partnerstvo neće poništiti.

Ništavost partnerstva zbog nesposobnosti za rasuđivanje

Član 22

Ništavo je partnerstvo koje zaključi lice koje nije sposobno za rasuđivanje.

Ništavo je partnerstvo između srodnika po krvi i po usvojenju između kojih zakon ne dozvoljava partnerstvo.

Ništavost partnerstva zbog zaključenja pod prinudom

Član 23

Partnerstvo se može poništiti ako je partner pristao na njegovo zaključenje u strahu izazvanom silom ili ozbiljnom prijetnjom.

Ništavost partnerstva zbog zablude

Član 24

Partnerstvo se može poništiti ako je zaključeno u zabludi o ličnosti partnera kad je lice mislilo da stupa u partnerstvo sa jednim licem, a stupilo je u partnerstvo sa drugim licem, ili kad je lice stupilo u partnerstvo sa određenim licem koje nije ono za koje se predstavljalo.

Partnerstvo se može poništiti ako je zaključeno u zabludi o bitnim osobinama jednog partnera, koje bi drugog partnera odvratilo od stupanja u partnerstvo da ih je znao i koje su dovele do ozbiljne i trajne poremećenosti odnosa u partnerstvu.

Ništavost partnerstva zaključenog zbog drugih ciljeva

Član 25

Partnerstvo je ništavo kad partneri nijesu stvarno željeli da uspostave zajednicu života, već da zaključenjem partnerstva prikriju neki drugi pravni posao ili da ostvare neki drugi cilj (zakonsko nasljeđivanje, socijalna zaštita, izbjegavanje krivičnog gonjenja, zloupotreba prava na imovinu i sl.).

Partnerstvo iz stava 1 ovog člana neće se poništiti ako je naknadno uspostavljena zajednica života.

Pravo na tužbu za poništenje partnerstva

Član 26

Pravo na podnošenje tužbe za poništenje partnerstva zbog razloga iz čl. 20, 21, 22 i 25 ovog zakona imaju partneri i druga lica koja imaju neposredni pravni interes da partnerstvo bude poništeno, kao i državni tužilac.

U slučaju prestanka razloga za ništavost partnerstva iz člana 22 stav 1 ovog zakona, pravo na podnošenje tužbe za poništenje partnerstva ima samo partner koji nije bio sposoban za rasuđivanje.

Tužba iz stava 2 ovog člana može se podnijeti u roku od jedne godine od prestanka razloga iz člana 22 stav 1 ovog zakona, a ako je partner bio potpuno lišen poslovne sposobnosti, u roku od jedne godine od pravosnažnosti odluke o vraćanju poslovne sposobnosti.

Prinuda i zabluda kao razlozi za poništenje partnerstva

Član 27

Pravo na podnošenje tužbe za poništenje partnerstva zbog razloga iz čl. 23 i 24 ovog zakona ima partner koji je bio prinuđen ili je u zabludi pristao na partnerstvo.

Poništenje partnerstva ne može se tražiti ako je protekla jedna godina od dana kad je prinuda prestala ili kad je zabluda uočena, a partneri su živjeli zajedno za to vrijeme.

Prenos prava na podnošenje tužbe

Član 28

Pravo na podnošenje tužbe za poništenje partnerstva ne prelazi na nasljednike partnera, ali nasljednici tužioca mogu nastaviti već započeti postupak, u cilju dokazivanja osnovanosti tužbe.

Raskid partnerstva

Član 29

Partner može tražiti raskid partnerstva ako su partnerski odnosi ozbiljno i trajno poremećeni ili kad se iz drugih razloga ne može ostvariti svrha partnerstva.

Raskid partnerstva može tužbom sudu zahtijevati jedan partner, a oba partnera sporazumnim predlogom.

Uz predlog za sporazumni raskid partnerstva, partneri su dužni da sudu podnesu pisani sporazum o diobi zajedničke imovine.

Dostavljanje odluke suda matičaru

Član 30

Odluku o raskidu partnerstva i odluku o poništenju partnerstva sud dostavlja matičaru, radi upisa u registar partnerstava, po pravilu u elektronskoj formi.

Shodna primjena

Član 31

Na sporove u vezi poništenja i raskida partnerstva shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuju porodični odnosi.

III.REGISTAR PARTNERSTAVA

Obuhvat registra partnerstava

Član 32

U registar partnerstava upisuju se partnerstva crnogorskih državljana zaključena u Crnoj Gori ili u drugoj državi, kao i partnerstva stranaca zaključena u Crnoj Gori.

Sadržaj registra partnerstava

Član 33

Registar partnerstava sadrži:

1) osnovni upis: podatke o partnerima - ime i prezime, dan, mjesec, godinu i mjesto rođenja, jedinstveni matični broj, državljanstvo, zanimanje, prebivalište i adresu stana; podatke o zaključenju partnerstva - dan, mjesec, godinu i mjesto zaključenja partnerstva i izjave partnera o prezimenu nakon zaključenja partnerstva; podatke o roditeljima partnera - ime i prezime i datum rođenja; ime, prezime i prebivalište svjedoka prilikom zaključenja partnerstva; ime i prezime matičara; ime i prezime tumača, ako je prilikom zaključenja partnerstva bilo neophodno prisustvo tumača;

2) izmjenju, dopunu ili brisanje osnovnog upisa: prestanak partnerstva - smrću partnera, proglašenjem nestalog partnera umrlim, raskidom ili poništenjem partnerstva; promjenu imena i prezimena partnera, naknadne ispravke grešaka i druge promjene u vezi sa upisanim podacima.

Sastavni dio registra partnerstava su isprave koje su osnov za upis podataka, kao i izmjenju, dopunu i brisanje podataka u tom registru.

Jezik i pismo

Član 34

Registar partnerstava se vodi, a izvodi i uvjerenja izdaju na crnogorskom jeziku.

Lično ime pripadnika manjinskog naroda ili druge manjinske nacionalne zajednice upisuje se u registar partnerstava na njegovom jeziku i pismu, u skladu sa zakonom.

Lično ime stranca upisuje se u registar partnerstava na jeziku podnosioca zahtjeva latiničnim pismom.

Lično ime u registru partnerstava može biti upisano samo na jednom jeziku i pismu.

Izuzetno od stava 4 ovog člana, prezime koje se stiče prilikom zaključenja partnerstva upisuje se na jeziku lica čije se prezime uzima ili pridružuje, pri čemu novo lično ime mora biti upisano na jednom pismu.

Podaci o mjestu, opštini i državi koji se odnose na pripadnika manjinskog naroda ili druge manjinske nacionalne zajednice upisuju se u registar partnerstava i na jeziku i pismu tog manjinskog naroda ili druge manjinske nacionalne zajednice, u skladu sa zakonom.

Izvodi i uvjerenja iz registra partnerstava za pripadnika manjinskog naroda ili druge manjinske nacionalne zajednice izdaju se i na jeziku i pismu tog manjinskog naroda ili druge manjinske nacionalne zajednice, u skladu sa zakonom.

Vođenje registra partnerstava

Član 35

Registar partnerstava vodi se za teritoriju opštine, a vodi ga nadležni organ lokalne uprave.

Registar partnerstava vodi se u pisanoj i elektronskoj formi.

Registar partnerstava u pisanoj formi vodi se ručno na propisanom obrascu.

Registar partnerstava u pisanoj formi se ovjerava na kraju svake kalendarske godine i zaključuje sa posljednjim rednim brojem upisa u toj godini.

Registar partnerstava u elektronskoj formi sastavni je dio Centralnog registra stanovništva.

Obrazac i bliži način vođenja, ovjeravanja i zaključivanja registra partnerstava u pisanoj formi kao i bliži način vođenja registra partnerstava u elektronskoj formi propisuje organ državne uprave nadležan za matične registre (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Ovlašćeno lice za upis podataka

Član 36

Podatke iz člana 33 ovog zakona u registar partnerstava upisuje matičar.

Ovjeravanje upisa

Član 37

Podatke upisane u registar partnerstava u pisanoj formi matičar je obavezan da pročita licu koje prijavljuje činjenice, odnosno daje podatke.

Upis podataka iz stava 1 ovog člana potpisuje lice koje je prijavilo činjenice, odnosno dalo podatke i matičar, a druga lica kad je to zakonom propisano.

Ako lice koje je prijavilo činjenice, odnosno dalo podatke odbije da potpiše upis podataka, matičar će to konstatovati u registru i o tome sačiniti zabilješku.

Podaci upisani u registar partnerstava u pisanoj formi unose se u registar partnerstava u elektronskoj formi tog registra, najkasnije u roku od 24 časa od njihovog upisa.

Podatke upisane u registar partnerstava u elektronskoj formi matičar elektronski potpisuje, u skladu sa zakonom kojim se regulišu elektronska identifikacija i elektronski potpis.

Izmjena, dopuna ili brisanje podataka

Član 38

Podatak upisan u registar partnerstava mijenja se, dopunjava ili briše na osnovu izvršne, odnosno pravosnažne odluke suda ili drugog organa nadležnog za odlučivanje o raskidu, odnosno poništenju partnerstva, proglašenju nestalog partnera umrlim, promjeni imena i prezimena partnera i drugim promjenama u vezi sa upisanim podacima.

Ako izmjena, dopuna, ili brisanje osnovnog upisa nije moguće zbog nedostataka ili nepotpunosti podataka osnovnog upisa u registar partnerstava, matičar će pokrenuti postupak po prijavi lica za izmjenu, dopunu ili brisanje podataka osnovnog upisa i tom licu naložiti da, u cilju rješavanja prethodnog pitanja, pokrene postupak za rješavanje tog pitanja kod nadležnog organa i odrediti mu rok u kojem je dužno da to učini i o tome dostavi dokaz.

Ako se postupak za rješavanje prethodnog pitanja može voditi samo po službenoj dužnosti, matičar će obavijestiti nadležni organ radi pokretanja postupka.

Ispravljanje grešaka

Član 39

Pogrešno upisane podatke u registar partnerstava u pisanoj formi, koji su primijećeni prije zaključenja upisa, ispravlja matičar i ovjerava potpisom i pečatom u tom registru.

Ispravljeni podaci iz stava 1 ovog člana unose se u registar partnerstava u elektronskoj formi, najkasnije u roku od 24 časa od njihove ispravke.

Na ovjeru upisa, izmjenu, dopunu i brisanje podataka, kao i ispravljanje grešaka u registru partnerstava shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuju matični registri.

Čuvanje

Član 40

Na čuvanje i obnovu ličnih podataka u registru partnerstava, shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuju matični registri.

Korišćenje podataka

Član 41

Podaci iz registra partnerstava mogu se koristiti u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti ili na osnovu pisane saglasnosti lica na koje se podaci odnose.

Podatke iz registra partnerstava može koristiti Ministarstvo za povezivanje tih podataka i podataka iz drugih evidencija koje vodi, kao i za obavljanje drugih poslova iz svoje nadležnosti.

Državni organi, organi lokalne uprave i drugi organi i pravna lica koja vrše javna ovlašćenja mogu koristiti podatke iz registra partnerstava za obavljanje poslova iz svoje nadležnosti, ako su za korišćenje tih podataka ovlašćeni zakonom.

Podaci iz registra partnerstava mogu se koristiti za statističke, naučne, istraživačke i druge namjene, u skladu sa zakonom, na način kojim se ne otkriva identitet lica.

Izvodi i uvjerenja

Član 42

Izvide i uvjerenja iz registra partnerstava izdaje matičar na osnovu podataka koji se vode u registru partnerstava.

Izvod iz registra partnerstava sadrži posljednje podatke koji su upisani u taj registar do trenutka izdavanja izvoda.

Uvjerenje koje se izdaje na osnovu podataka iz registra partnerstava sadrži pojedine podatke upisane u registar partnerstava ili pojedine činjenice o ličnom stanju lica koje proističu iz tih podataka.

Izvodi i uvjerenja izdaju se na zahtjev lica na koje se upis odnosi, na zahtjev drugih lica ako imaju njegovo ovlašćenje u pisanoj formi ili ako su na to ovlašćeni zakonom.

U slučaju da lice na koje se podaci odnose nije živo i da za života nije dalo izričito ovlašćenje za davanje svojih ličnih podataka, izvodi i uvjerenja izdaju se samo licima koja imaju zakonski interes za korišćenje ličnih podataka umrlog lica i ako se tome ne protive njegovi nasljednici određeni u skladu sa zakonom kojim se uređuje nasljeđivanje.

Izvod iz registra partnerstava izdaje se na obrascu čiji sadržaj i izgled propisuje Ministarstvo.

Pravo na uvid u registar partnerstava

Član 43

Pravo na uvid u podatke koji su upisani u registar partnerstava ima lice na koje se podaci odnose, kao i lice koje dokaže postojanje pravnog interesa.

Prava partnera na zaštitu podataka o ličnosti

Član 44

Na zaštitu podataka o ličnosti partnera upisanih u registar partnerstava primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

IV.PRAVA I OBAVEZE PARTNERA

Opšta prava i obaveze

Član 45

Partneri sporazumno i zajednički odlučuju o svim pitanjima od značaja za zajednički život.

Partneri imaju pravo na zaštitu privatnosti, zajedničkog života i doma.

Partneri imaju obavezu međusobnog pomaganja i pružanja njege i pomoći u slučaju bolesti.

Izdržavanje po osnovu partnerstva

Član 46

Međusobno izdržavanje partnera je njihova dužnost i pravo.

Partner koji nema dovoljno sredstava za izdržavanje, nesposoban je za rad ili se ne može zaposliti (u daljem tekstu: neobezbijedeni partner) ima pravo na izdržavanje od drugog partnera, srazmjerno njegovim materijalnim mogućnostima.

Sud može, uzimajući u obzir sve okolnosti slučaja, odbiti tužbeni zahtjev za izdržavanje, ako izdržavanje traži partner koji se bez ozbiljnog povoda od strane drugog partnera grubo ili nedolično ponašao u partnerstvu ili je zlonamjerno ili bez opravdanog razloga napustio svog partnera, ili ako bi njegov zahtjev predstavljao očiglednu nepravdu za drugog partnera.

Pravo neobezbijedenog partnera

Član 47

Neobezbijedeni partner ima pravo da zahtijeva da mu se presudom kojom se partnerstvo raskida dosudi izdržavanje na teret drugog partnera, srazmjerno njegovim materijalnim mogućnostima.

Izuzetno, partner koji u partnerstvu nije tražio da mu se dosudi izdržavanje na teret drugog partnera može, iz opravdanih razloga, takav zahtjev postaviti u odvojenoj parnici, u roku od jedne godine od raskida partnerstva, samo ako su pretpostavke za izdržavanje nastale prije raskida partnerstva i trajale neprekidno do zaključenja glavne rasprave u parnici za izdržavanje, ili ako je u ovom roku nastupila nesposobnost za rad

kao posljedica tjelesne povrede ili narušenog zdravlja iz vremena prije raskida partnerstva.

Ako su se u slučaju raskida partnerstva partneri sporazumjeli o izdržavanju, ili je jedan partner bez izričitog sporazuma učestvovao u izdržavanju drugog partnera plaćanjem određenih novčanih iznosa, ostavljajući mu na korišćenje svoju imovinu ili na drugi način, rok iz stava 2 ovog člana teče od dana kad je učinjeno posljednje davanje na ime izdržavanja, odnosno od dana kad je partneru vraćena njegova imovina.

Razlozi za odbijanje zahtjeva za izdržavanje

Član 48

Ako je zajednica života partnera trajno prestala i ako su partneri dugi niz godina sve do raskida partnerstva bili upućeni da potpuno samostalno obezbjeđuju sredstva za izdržavanje, sud može, cijeneći sve okolnosti slučaja, odbiti zahtjev za izdržavanje u korist takvog partnera.

Trajanje izdržavanja

Član 49

Sud može odlučiti da obaveza izdržavanja partnera koji zahtijeva izdržavanje traje određeno vrijeme kad taj partner nije u mogućnosti da u dogledno vrijeme na drugi način obezbijedi sredstva za izdržavanje.

U slučaju kad je partnerstvo kratko trajalo sud može, cijeneći sve okolnosti, odlučiti da obaveza izdržavanja partnera koji zahtijeva izdržavanje traje određeno vrijeme ili zahtjev za izdržavanje u cjelini odbiti, bez obzira na mogućnost tog partnera da u dogledno vrijeme na drugi način obezbijedi sredstva za izdržavanje, pri čemu će sud posebno cijeniti da li su se imovinske prilike partnera izmijenile u vezi sa zaključenjem partnerstva.

U opravdanim slučajevima sud može obavezu plaćanja izdržavanja produžiti.

Tužba za produženje plaćanja izdržavanja može se podnijeti samo do isteka vremena za koje je izdržavanje dosuđeno.

Prestanak prava na izdržavanje

Član 50

Pravo na izdržavanje koje je partner ostvario nakon raskida partnerstva prestaje kad prestanu razlozi iz člana 46 ovog zakona, kad istekne vrijeme za koje je izdržavanje dosuđeno, kad partner kome je dosuđeno izdržavanje zaključi brak ili novo partnerstvo, ili ako sud, ispitujući sve okolnosti, nađe da je taj partner postao nedostojan tog prava.

Partner čije je pravo na izdržavanje jednom prestalo ne može ponovo ostvariti pravo na izdržavanje od istog partnera.

Izdržavanje u slučaju poništenja partnerstva

Član 51

U slučaju poništenja partnerstva, partner koji u vrijeme zaključenja partnerstva nije znao za razlog ništavnosti može zahtijevati da mu se na teret drugog partnera dosudi izdržavanje, pod uslovima pod kojima partner sa kojim je bio u partnerstvu može da ostvaruje pravo na izdržavanje.

Izdržavanje djeteta partnera

Član 52

Partner je dužan da izdržava dijete drugog partnera ako dijete nema srodnika koji su po zakonu kojim se uređuju porodični odnosi dužni da ga izdržavaju ili srodnici nemaju mogućnosti za to.

Obaveza partnera da izdržava dijete drugog partnera postoji i poslije smrti roditelja djeteta, ako je do smrti tog roditelja između drugog partnera i djeteta postojala zajednica života.

Ako je partnerstvo između roditelja djeteta i drugog partnera poništeno ili raskinuto, obaveza partnera da izdržava dijete drugog partnera prestaje.

Donošenje odluka u vezi sa djetetom u slučaju hitnosti

Član 53

U hitnom slučaju, kad prijeti neposredna opasnost po zdravlje i život djeteta, partner koji nije roditelj djeteta ima pravo da donese odluku o preduzimanju neophodnih i neodložnih radnji u skladu sa interesima djeteta i o tome odmah obavijesti partnera koji je roditelj djeteta.

Svakodnevne odluke u vezi sa djetetom može donositi i partner koji nije roditelj djeteta uz pristanak partnera koji je roditelj djeteta.

Shodna primjena

Član 54

Na pitanja u vezi određivanja izdržavanja partnera i djeteta drugog partnera kao i na sporove za zaštitu prava tog djeteta, shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuju porodični odnosi.

V. IMOVINSKI ODNOSI

Imovina partnera

Član 55

Partneri mogu imati posebnu i zajedničku imovinu.

Posebna imovina

Član 56

Posebnu imovinu čini imovina koju je partner stekao prije zaključenja partnerstva, kao i imovina koju je stekao u toku partnerstva nasljeđem, poklonom ili drugim oblicima besteretnog sticanja.

Svaki partner samostalno upravlja i raspolaže posebnom imovinom, ako se partneri nijesu drukčije dogovorili.

Pravo na srazmjerni udio uvećane imovine

Član 57

Ako je tokom trajanja zajednice života u partnerstvu došlo do neznatnog uvećanja vrijednosti posebne imovine jednog partnera, drugi partner ima pravo na potraživanje u novcu srazmjerno svom doprinosu.

Ako je tokom trajanja zajednice života u partnerstvu došlo do znatnog uvećanja vrijednosti posebne imovine jednog partnera, drugi partner ima pravo na udio u toj imovini srazmjerno svom doprinosu.

Zajednička imovina

Član 58

Zajedničku imovinu sačinjava imovina koju su partneri stekli radom u toku trajanja partnerstva, kao i prihodi iz te imovine.

U zajedničku imovinu ulaze i prihodi od posebne imovine koji su ostvareni radom partnera, kao i imovina stečena igrom na sreću, osim ako je u tu igru jedan partner ulagao posebnu imovinu.

Upis prava na imovinu

Član 59

Prava partnera na zajedničkoj imovini u smislu člana 58 ovog zakona upisuju se u katastar nepokretnosti i druge odgovarajuće registre imovine na ime oba partnera kao njihova zajednička imovina sa neopredijeljenim djelovima.

Ako je u katastar nepokretnosti i druge odgovarajuće registre imovine upisan kao vlasnik zajedničke imovine samo jedan partner, smatraće se kao da je upis izvršen na ime oba partnera, ako do upisa nije došlo na osnovu pisanog ugovora zaključenog između partnera.

Ako su u katastar nepokretnosti i druge odgovarajuće registre imovine upisana oba partnera kao suvlasnici na opredjeljenim djelovima, smatraće se da su na ovaj način izvršili diobu zajedničke imovine.

Ograničenje raspolaganja zajedničkom imovinom

Član 60

Svojim dijelom u nepodijeljenoj zajedničkoj imovini partner ne može samostalno raspolagati, niti ga može opteretiti pravnim poslom među živima.

Odgovornost partnera za sopstvene obaveze

Član 61

Za sopstvene obaveze preuzete prije ili poslije zaključenja partnerstva odgovara partner koji ih je preuzeo svojom posebnom imovinom, kao i svojim udjelom u zajedničkoj imovini.

Odgovornost partnera za obaveze prema trećim licima

Član 62

Za obaveze koje jedan partner preuzme prema trećim licima radi podmirenja tekućih potreba partnerstva, kao i za obaveze koje po propisima terete oba partnera, odgovaraju partneri solidarno zajedničkom i svojom posebnom imovinom.

Partner koji iz svoje posebne imovine ispuni solidarnu obavezu, ima pravo da zahtijeva da mu drugi partner naknadi dio obaveze koji pada na njega.

Ugovor o imovini partnera

Član 63

Partneri tokom trajanja partnerstva ili prije zaključenja partnerstva mogu svoje imovinske odnose na postojećoj ili budućoj imovini urediti ugovorom o imovini partnera.

Ugovor o imovini partnera zaključuje se u pisanoj formi i mora biti ovjeren kod notara, koji je dužan da prije ovjere partnerima pročita ugovor i upozori ih da se njime isključuje zakonom utvrđen režim zajedničke imovine.

Ugovor o imovini partnera koji se odnosi na nepokretnosti upisuje se u katastar nepokretnosti.

Zabrana primjene prava druge države

Član 64

Partneri ne mogu ugovoriti primjenu prava druge države na svoje imovinske odnose.

Upravljanje i dioba zajedničke imovine

Član 65

Na pitanja u vezi upravljanja i diobe zajedničke imovine partnera, koja nijesu uređena ovim zakonom, shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuju porodični odnosi.

Pravo na nasljeđivanje

Član 66

Na pitanja u vezi nasljeđivanja partnera primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje nasljeđivanje, pri čemu je partner u pravu nasljeđivanja izjednačen sa bračnim supružnikom.

Porez na promet nepokretnosti

Član 67

Porez na promet nepokretnosti kod nasljeđivanja, poklona i u drugim slučajevima sticanja nepokretnosti bez naknade ne plaća partner ako:

- je izvršen promet nepokretnosti između partnera za vrijeme trajanja partnerstva;
- nasleđuje imovinu partnera - ostavioca sa kojim je živio u partnerstvu do momenta smrti partnera;
- poklonoprimac - na imovinu koja mu je ustupljena u ostavinskom postupku, koju bi naslijedio da se nasljednik - poklonodavac odrekao nasljeđa.

VI. DRUGA PRAVA PO OSNOVU PARTNERSTVA

Prava i obaveze u sistemu obaveznog zdravstvenog osiguranja i zdravstvene zaštite

Član 68

Partner ima pravo na zdravstvenu zaštitu i zdravstveno osiguranje na način, po postupku i u obimu kao bračni supružnik i članovi njegove uže porodice, u skladu sa propisima iz oblasti zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja.

Prava iz socijalne i dječije zaštite

Član 69

Partneri i djeca koju partneri izdržavaju u skladu sa ovim zakonom, imaju pravo na socijalnu i dječju zaštitu kao i bračni supružnici i djeca koju izdržavaju na način, po postupku i u obimu utvrđenim u skladu sa propisima iz oblasti socijalne i dječje zaštite.

Pravo stranca po osnovu partnerstva

Član 70

Dozvola za privremeni boravak radi spajanja životne zajednice može se izdati strancu koji je partner crnogorskog državljanina ili strancu koji je partner stranca kome je odobren stalni ili privremeni boravak u Crnoj Gori, u skladu sa zakonom kojim se uređuje kretanje i boravak stranaca.

Prava i obaveze partnera u toku izdržavanja kazne zatvora

Član 71

Partner koji se nalazi na izdržavanju kazne zatvora ima isto pravo na posjetu i posjetu u posebnim prostorijama svog partnera kao i bračni supružnik, u skladu sa zakonom kojim se uređuje izvršenje kazne zatvora.

Pravo na naknadu neimovinske štete

Član 72

U slučaju smrti ili naročito teškog invaliditeta partnera do koje je došlo usljed povrede prava ličnosti, sud može drugom partneru dosuditi pravičnu novčanu naknadu za njegove duševne bolove, u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuju obligacioni odnosi.

VII. NADZOR

Upravni nadzor

Član 73

Upravni nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona koje se odnose na zaključenje partnerstva i vođenje registra partnerstava vrši Ministarstvo.

VIII. PRELAZNE I ZAVRŠNA ODREDBA

Rok za donošenje podzakonskih akata

Član 74

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Rok za uspostavljanje registra partnerstava

Član 75

Registar partnerstava u pisanoj formi i registar partnerstava u elektronskoj formi uspostaviće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Stupanje na snagu

Član 76

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", a primjenjivaće se nakon šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

**CRNA GORA
MINISTARSTVO ZA LJUDSKA I MANJINSKA PRAVA**

Broj: 01-023-547/18-4

Podgorica, 29. jun 2018. godine

**IZVJEŠTAJ SA JAVNE RASPRAVE O NACRTU ZAKONA O ŽIVOTNOM PARTNERSTVU LICA
ISTOG POLA**

I UVOD

Shodno Programu rada Vlade Crne Gore za 2018. godinu, Programu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2018 – 2020, te Strategiji za unapređenje kvaliteta života LGBT osoba u Crnoj Gori 2013-2018 ustanovljena je obaveza izrade Zakona o registrovanom partnerstvu.

U skladu sa navedenom obavezom, Ministarstvo za ljudska i manjinska prava je, na osnovu člana 41 stav 1 Zakona o državnoj upravi („Sl. list RCG“, br. 38/03 i „Sl. list CG“, br. 22/08 i 42/11) i člana 55 Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave („Službeni list CG“, broj 5/12, 25/12, 44/12, 61/12, 20/13, 17/14, 06/15, 80/15), 20. novembra 2017. godine, donijelo Rješenje o formiranu Radne grupe za izradu Predloga Zakona o registrovanom partnerstvu u sastavu:

1. Blanka Radošević Marović, Ministarstvo za ljudska i manjinska prava-predsjednica
2. Ranko Andrijašević, Ministarstvo za ljudska i manjinska prava-zamjenik predsjednice
3. Aleksandra Popović, Ministarstvo za ljudska i manjinska prava-članica
4. Tanja Radulović, Ministarstvo za ljudska i manjinska prava-članica
5. Biljana Pejović, Ministarstvo za ljudska i manjinska prava-članica
6. Irma Mušović, Ministarstvo rada i socijalnog staranja-članica
(zamjena Darka Džabasan)
7. Milanka Baković, Ministarstvo unutrašnjih poslova-članica
8. Senka Klikovac, Ministarstvo zdravlja-članica
9. Marina Vujačić, Ministarstvo evropskih poslova-članica
(zamjena Dragana Marković)
10. Nataša Novaković, Ministarstvo pravde-članica
11. Bojana Jokić, NVO Forum Progres-članica
12. Jelena Čolaković, NVO Juventas-članica
13. Danijel Kalezić, NVO Crnogorska LGBTIQ asocijacija „Queer Montenegro“-član

14. Aleksandra Tošković, Ministarstvo finansija-članica

15. Nada Drobnjak, Odbor za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore-članica

(Napomena: Nakon prvog sastanka Radne grupe ukazala se potreba za uključivanjem predstavnika Ministarstva finansija i Odbora za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore u rad iste, te su se radu Radne grupe priključile Aleksandra Tošković iz Ministarstva finansija i Nada Drobnjak iz Odbora za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore).

Zadatak Radne grupe je bio da pripremi tekst Nacrta Zakona o registrovanom partnerstvu do 30. maja 2018. godine.

Radna grupa je otpočela sa radom 7. decembra 2017. godine, kroz održavanje uvodne radionice za Zakon o registrovanom partnerstvu, u Podgorici.

U skladu sa Uredbom o postupku i načinu sprovođenja Javne rasprave u pripremi zakona ("Službeni list Crne Gore", broj 12/12), Ministarstvo za ljudska i manjinska prava je 14. maja 2018. godine objavilo Javni poziv građanima, stručnim i naučnim institucijama, državnim organima, Glavnom gradu, Prijestonici i opštinama, strukovnim udruženjima, političkim partijama, sindikatima, savjetima manjina, vjerskim zajednicama, nevladinim organizacijama, medijima i drugim zainteresovanim organizacijama, zajednicama i pojedincima da se uključe u Javnu raspravu o Nacrtu zakona o životnom partnerstvu lica istog pola.

O održavanju Javne rasprave javnost je informisana putem objavljivanja Javnog poziva na sajtu Ministarstva za ljudska i manjinska prava (14. maj), sajtu E-uprave (14. maj), posredstvom mreže CRNVO (14. maj), putem štampanih medija (dnevni list Pobjeda 17. maj, 2018.g. u okviru kojega je odštampani primjerak Nacrta zakona distribuiran kroz cjelokupni tiraž).

Link ka Javnom pozivu : <http://www.mmp.gov.me/vijesti/184810/Javni-poziv-Nacrt-zakona-o-zivotnom-partnerstvu-lica-istog-pola.html>

Javna rasprava je trajala od 14. maja do 25. juna 2018. godine (ukupno, 42 dana). U okviru Javne rasprave održana su tri okrugla stola i to:

1. Dana 30. 05. 2018. godine (srijeda) u Bijelom Polju;
2. Dana 8. 06. 2018. godine (petak) u Budvi;
3. Dana 19. 06. 2018. godine (utorak) u Podgorici.

Okruglim stolovima su prisustvovali predstavnici nevladinih organizacija, državne administracije, lokalnih samouprava, vjerskih zajednica, međunarodnih organizacija, diplomatskih predstavništava, tužilaštva, sudova, političkih partija i drugih zainteresovanih strana.

Pisane komentare na Nacrt zakona o životnom partnerstvu lica istog pola tokom Javne rasprave su dostavili:

1. NVO Institut za društvene i obrazovne politike
2. Pravni savjet Mitropolije Crnogorsko - Primorske
3. Eparhija budimljansko - nikšićka

II PREDLOZI, SUGESTIJE I KOMENTARI DOSTAVLJENI PISANIM PUTEM

NVO Institut za društvene i obrazovne politike je dostavio sledeće komentare:

1. „Član 9 – potrebno je izmjeniti ovaj član zakona na način što bi se dozvolilo licu mlađem od 18 godina ali ne mlađem od 17 godina , sklapanje partnerstva sa drugim licem istog pola uz saglasnost roditelja ili staratelja.“
2. „Član 26 U dijelu člana „...može se poništiti partnerstvo zaključeno u zabludi o bitnim osobinama jednog partnera koje bi drugog partnera odvratilo od stupanja u partnerstvo da ih je znao i koje su dovele do ozbiljne i trajne poremećenosti odnosa u partnerstvu...“ potrebno je definisati koje se osobine smatraju bitnim jer je ovakav vid člana zakona preširok i stvara se prostor za eventualnu kasniju zloupotrebu u tumačenju dijela o bitnim osobinama.“
3. „Član 29 potrebno je izmijeniti ovaj član Zakona na način što bi se dozvolilo najbližim srođnicima partnera koji je bio pod prinudom da zatraže poništenje partnerstva.“
4. „Član 55 u ovom članu Zakona je potrebno definisati dob djeteta ili djece o kojoj bi eventualno partner koji nije roditelj imao zakonsku obavezu brige o djeci partnera.“

Odgovor obrađivača:

1. Posle razmatranja predloga za izmjenu člana 9 Radna grupa je došla do zaključka da se ovakva izmjena ne može prihvatiti jer ona nema utemeljenje ni u zakonodavnom okviru ni u praksi. Uvođenjem ovakve izmjene zapravo bi se omogućila emancipacija licima mlađim od 18 godina, ali za razliku od pozitivnih propisa, saglasnost bi dali roditelji a ne sud, koji kao institucija mora biti uključen pri ovakvom postupku, koji je izuzetak u odnosu na opšte načelo o starosnoj granici lica koje može da promijeni svoj status.

Takođe, međunarodne konvencije koje je Crna Gora potpisala i ratifikovala, kao i međunarodne organizacije čiji je Crna Gora član nalažu da starosna granica za promjenu gore navedenog statusa ne može biti manja od 18. godina (CEDAW konvencija, Konvencija o pravima djeteta, Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima, Savjet za ljudska prava UN, Komitet Savjeta Evrope za prava djeteta - CAHENF, itd.).

Prihvaćanjem predložene izmjene došlo bi do kršenja dječijih prava i institucionalnog sistema.

2. Definisanje bitnih osobina zakonom nije praksa ni u našem pravu, niti pravu drugih država, a iz razloga što se bitna osobina koja bi drugog partnera odvratila od stupanja u partnerstvo je specifična za svakog pojedinca, te ono što bi jednom bilo bitno drugome ne bi. Sud to cijeni u svakom konkretnom slučaju, vodeći računa o psihološkom profilu svakog pojedinca.

Osim toga svako pobranje “izvoda bitnih osobina” doveo bi do isključenja osobina koje eventualno ne bi bile prepoznate kao razlog koje bi drugog partnera odvratilo od stupanja u partnerstvo i koje bi dovele do ozbiljne i trajne poremećenosti odnosa u partnerstvu.

Shodno navedenom, predloženo rješenje u Nacrtu zakona ostavlja dovoljno prostora sudu da u svakoj konkretnoj situaciji cijeni bitne osobine kao razlog za poništenje partnerstva.

3. Budući da su lica koja su sklopila partnerstvo poslovno sposobna, što znači da je samo njihova volja relevantna za zaključenje bilo kojeg pravnog posla, a samim tim i sklapanje životnog partnerstva, nema pravnog osnova da se uvede pravo najbližih srodnika da u ime partnera traže poništenje partnerstva zaključenog pod prinudom ili u zabludi.
4. Član 55 ne reguliše brigu o djeci kako se ovdje navodi, već obavezu izdržavanja djeteta-djece i to onda kada ona nemaju srodnika koji su po zakonu dužni da ih izdržavaju. Kao što je Porodičnim zakonom regulisano dijete je svako lice do navršene 18 godine života, tako i u smislu ovog Zakona.

Sa druge strane predlog je podstakao Radnu grupu na analizu člana 55 i dodatno tumačenje istog, te je došla do zaključka da se predmetni član Nacrta zakona dopuni sa članom koji glasi:

“Ako dijete nakon punoljetstva nije završilo školovanje, a nema srodnika koji su po zakonu kojim se uređuju porodični odnosi dužni da ga izdržavaju, partner koji nije roditelja djeteta je prema svojim mogućnostima dužan da izdržava to dijete do isteka vremena trajanja školovanja u odgovarajućoj školi, odnosno fakultetu, a ako je školovanje iz opravdanih razloga produženo, najkasnije do navršene 26-te godine života”.

Mitropolija Crnogorsko - Primorska je dostavila sledeće komentare:

1. „Zašto u obrazloženju Nacrta zakona nisu zaista obrazloženi nego su prepričani članovi?“.
2. „Zašto u Osnovnim odrebama nema pojmovnog određenja izraza?“.
3. „Zašto u Osnovnim odredbama, shodno važećim i obavezujućim nomotehničkim Pravno-tehničkim pravilima za izradu propisa Sekreterijata za zakonodavstvo, nije naveden organ koji će se starati za primjenu navedenog Zakona?“.
4. Pravni savjet Mitropolije Crnogorsko-Primorske je predložio oduzimanje prava na roditeljstvo ili starateljstvo roditelju zbog stupanja u homoseksualnu zajednicu.

Odgovor obrađivača:

1. Sve odredbe koje su mogle izazvati nedoumicu u njihovoj primjeni i samim time izazvati pravnu nesigurnost, a koje su bile podobne za analizu, i gdje je detaljna analiza bila potrebna, urađene su u skladu sa strukom i naukom i time je u potpunosti ostvaren cilj analize. S tim u vezi, navedena primjedba nije prihvaćena.
2. Predlog se prihvata i uvodi se pojmovnik koji glasi:

Značenje izraza

Član 4

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sledeća značenja:

- 1)partner je lice koje je stupilo u zakonom uređenu zajednicu dva lica istog pola;
- 2)registar životnog partnerstva je baza podataka u koju se pisano i elektronski unose podaci o partnerima;

- 3) neobezbijedeni partner je partner koji nema dovoljno sredstava za izdržavanje, nesposoban je za rad ili se ne može zaposliti;
- 4) hitan slučaj je slučaj u kome je potrebno preduzeti neophodne i neodložne intervencije čijim bi se ne preduzimanjem teže narušilo zdravlje djeteta ili izazvalo trajno oštećenje zdravlja i ugrožavanje života djeteta;
- 5) ugovor o imovini partnera u smislu ovog zakona je ugovor kojim se uređuju imovinsko -pravni odnosi na postojećoj ili budućoj imovini partnera;
- 6) neimovinska šteta je šteta nastala nanošenjem fizičkog ili psihičkog bola ili straha, kao i povreda prava ličnosti partnera.

3. Prihvata se sugestija u vezi sa utvrđivanjem nadležnosti organa za praćenje primjene ovog zakona na sledeći način :

Organi koji će biti zaduženi za staranje o primjeni Zakona, a u skladu sa Uredbom o organizaciji i načinu rada Državne uprave su:

- ✓ Ministarstvo za ljudska i manjinska prava – zaštita ljudskih prava i sloboda;
- ✓ Ministarstvo pravde – porodični i nasledni odnosi; kontrola izvršenja kazne i krivičnih sankcija;
- ✓ Ministarstvo unutrašnjih poslova – vođenje propisanih evidencija;
- ✓ Ministarstvo finansija – javni prihodi;
- ✓ Ministarstvo zdravlja – zdravstvena zaštita; zdravstveno osiguranje i obezbeđenje zdravstvene zaštite iz javnih prihoda;
- ✓ Ministarstvo rada i socijalnog staranja – sistem penzijskog i invalidskog osiguranja; socijalna zaštita; dječija zaštita.

4. Pravoslavna Mitropolija Crnogorsko – Primorska prigovorila je na odredbu člana 55 i predložila donošenje norme po kojoj bi se zbog stupanja u životno partnerstvo oduzimalo pravo na roditeljsko staranje ili starateljstvo.

Međutim, ovakav stav Pravoslavne Mitropolije crnogorsko – Primorske nije prihvatljiv. On je direktno narušavanje Ustavom i Porodičnim zakonom utvrđenih prava i dužnosti roditelja i djece.

Čl .72 Ustava Crne Gore roditelji su obavezni da brinu o djeci , da ih vaspitavaju i školuju.

Porodičnim zakonom je predviđeno da Sud može donijeti odluku o odvajanju djeteta od roditelja i to samo onda ako postoje razlozi za ograničenje ili lišenje roditeljskog pravava ili u slučaju nasilja u porodici.

Članom 87 Porodičnog zakona regulisano je da do lišenja roditeljskog prava može doći ukoliko roditelj zloupotrebljava roditeljsko pravo i grubo zanemaruje roditeljske dužnosti. Dakle ukoliko roditelj zlostavlja dijete, izrabljuje ga, prisiljava na pretjeran rad ili ako napusti dijete, izbjegava da izdržava dijete, sprečava održavanje ličnih odnosa sa djetetom i dr.

Kako u konkretnom slučaju ne postoje zakonom propisani slučajevi usled čijeg postojanja bi sud mogao da odlučuje o lišenju ili ograničenju roditeljskog prava jasno je da ovakav predlog Pravoslavne Mitropolije Crnogorsko – Primorske nije ni pravno ni društveno prihvatljiv.

Eparhija budimljansko - nikšićka je dostavila sledeći komentar:

1. Članovima 55 i 56 ne definiše dovoljno jasno uloga prirodnog roditelja, koji je van životnog istopolnog partnerstva u vaspitanju djeteta.

Odgovor obrađivača:

1. Prema Porodičnom zakonu roditelji su obavezni da izdržavaju svoju maloljetnu djecu kao i djecu nakon punoljetstva pod uslovima propisanim Zakonom. Od ovog prava i obaveze, roditelj ne može biti oslobođen ni kada ne vrši roditeljsko pravo, pa čak ni onda kada je lišen roditeljskog prava. Prema tome nema sumnje da će partner koji nije roditelj djeteta izdržavati dijete drugog partnera tek onda kada ono nema živog roditelja ali ni drugih srodnika koji su prema Zakonu dužni da ga izdržavaju.

III PREDLOZI, SUGESTIJE I KOMENTARI NA KOJE JE ODGOVORENO TOKOM ODRŽAVANJA OKRUGLIH STOLOVA

Zainteresovani građanin je postavio pitanje:

1. „Da li se ovim Nacrtom zakona reguliše materija koja je već regulisana, te da li je treba regulisati kroz izmjene Porodičnog zakona? Dalje, zanimalo ga je koju oblast ovaj Zakon treba da reguliše?“.

Odgovor obrađivača :

1. Ovim Nacrtom zakona se reguliše materija koja nije regulisana nijednim zakonom, tj. prvi put se Zakonom o životnom partnerstvu lica istog pola reguliše zajednica života dva lica istog pola u Crnoj Gori. S obzirom na posebnost materije koja se reguliše ovim Zakonom nije moguće da ista bude regulisana kroz izmjene i dopune Porodičnog zakona.

Zainteresovana građanka Bosne i Hercegovine je postavila pitanje:

1. "Budući da imam partnerku iz Crne Gore, kako se reguliše moj lični status u Crnoj Gori u slučaju sklapanja životnog partnerstva".

Odgovor obrađivača:

1. Imajući u vidu važnost ovog pitanja, ravnopravnost i činjenicu da su ljudska prava nedjeljivi dio jednog demokratskog društva, to je u članu 44 stav 3 Zakona o strancima ostavljena mogućnost ovim licima da ostvare pravo na privremeni boravak radi spajanja porodice u Crnoj Gori.

Naime, ovom normom propisano je da se između ostalih, članom uže porodice može smatrati i drugi srodnik ako postoje posebni, lični ili humanitarni razlozi za spajanje porodice u Crnoj Gori.

Kako je srodstvo veza između dva ili više lica zasnovana na međusobnom odnosu, koji može biti biološke, sociološke ili pravne prirode, to se registrovani životni partner, u skladu sa time, može smatrati članom uže porodice i ostvariti pravo na privremeni boravak radi spajanja porodice, u skladu sa članom 44 Zakona o strancima.

Ovo posebno, jer će se pravnim normama Zakona o životnom partnerstvu lica istog pola urediti lični odnosi partnera i na taj način stvoriti mogućnost da ova lica, kroz primjenu odredaba Zakona o strancima, ostvare i pravo na privremeni boravak.

Kako je planirano i donošenje podzakonskih akata za implementaciju Zakona o strancima, to će Ministarstvo propisati i bliže uslove i nači izdavanja dozvola za privremeni boravak, pa između ostalih i dozvole za privremeni boravak radi spajanja porodice, uključujući i ova lica.

NAPOMENA:

Radna grupa za izradu Nacrta zakona o životnom partnerstvu lica istog pola je razmotrila i odgovorila na one komentare dostavljene tokom Javne rasprave, koji su se odnosili na Nacrt zakona i materiju koju on reguliše.

MINISTARSTVO ZA LJUDSKA I MANJINSKA PRAVA